8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-влак, ушныза!

1937 ий 12 АВГУСТ
№ 55 (339)
Акшэ 6 ыр.

Рвэзэ коммунист

ВЛКСМ Маробком дэн горком орган

РАИОН КОМСОМОЛ КОНФЭРЭНЦЫН ЗАДАЧЫЖЭ

Марий комсомол организацын тӱҥалтыш организацылаштыжэ отчот дэн сайлымаш эртыш. 10 август гыч 1 сэнтябрь мартэ рэспублик мучко район комсомол конфэрэнцэ-шамыч эртаралтыт.

Комсомолын тӱҥалтыш организацылаштыжэ эртышэ отчот-сайлымаш погынымаш-шамыч комсомол массылан могай полыш кӱлмым, организацэ дэч тудын мо вучымыжым раш ончыктышт. Комсомолэц-шамыч воспитатэльнэ паша ышташ мэшайшэ вуйлатышэ-шамыч дэч утлэн, шкэ сайлымэ йӱкышт дэнэ паша йӧратышэ, шкэныштым кучэн моштышо, Совэт эл аралаш эрэ йамдэ улшо да социализмын у сэҥымашыжэ вэрч кучэдалаш комсомол дэн молодьожым мобилизоватлэн моштышо йолташ-шамычым сайлэныт.

Лэнин комсомол члэн-шамыч комсомол ончылно шогышо у задачэ-шамычым рэшитлаш йамдэ улмыштым ончыктышт. Ындэ комсомол руководитэль-шамычлан вуйлатымаш пашаштым чын виктарэн моштыман. Тушман элэмэнт-шамычым вож гычак кӱнчэн луктыш комсомолын активностьшым организоватлымаш да воспитатэльнэ пашам кӱлэш кӱкшытыш нӧлтыман. Тидэ чыла тӱҥалтыш организацэ дэч, эн ончыч ВЛКСМ райком вуйлатымаш дэч трэбытлалтэш.

Районласэ комсомол конфэрэнцэ-шамычын эн тӱҥ политик задачышт—организацыштэ воспитатэльнэ пашам вийаҥдымаштэ улшо чаракым да класс тушманын кодшо косажым кӱнчэн лукмаш, критик дэнэ самокритикым вийаҥдымаш. Т и д э ш о т г ы ч а к ВЛКСМ райкомын отчот докладшым да дэлэгат-шамычын выступлэньыштым аклыман.

Мэмнан посна ВЛКСМ райкомлаштэ йатыр пашам ыштэн кэртдымэ, бӱрократ, молодьожлан примэрдымэ комсомол пашайэн-шамыч улыт. Район конфэрэнцыштэ кажнэ посна руководитэльын пашажым критик да самокритик тул дэнэ тэргыман. Тыгэ район комсомол организацэ вуйлатымашкэ ончыл, большэвик партийлан прэданнэ йолташ-шамычым сайлыман.

Районысо ВЛКСМ конфэрэнций-шамыч тӱҥалыныт

10 августышто, Оршанкэ район комсомол организацын Х-шо конфэрэнцийжэ почылто. Конфэрэнцийыш толшаш 75 дэлэгат гыч 56 толыныт.

Конфэрэнцэ почылтмо кэчын дэлэгат-шамыч ВЛКСМ райкомын 8 тылзэ коклаштэ ыштымэ пашажэ нэргэн Бадьин йолташын отчотшым да рэвиз комисс вуйлатышэ Малышэв йолташын докладыштым колыштыч.

8 тылзэ коклаштэ Оршанкэ район комсомол организацэ йатыр пэҥгыдэмын да ончык кайэн. Тидын нэргэн тыгай факт-шамыч пэш сай ончыктат: 1937 ийыштэ комсомол радамыш партийлан прэданнэ производство пашаштэ шкэныштым ончыктышо 199 рвэзэ-ӱдыр-шамыч пурэныт. Нунын коклаштэ Мансуров тыгай рэспублик палымэ стахановэц тракторист, Палушина стахановка льноводка, тулэч моло йолташ-шамычат улыт.

Районысо комсомол организацэ коммунист партий вуйлатымэ почэш, чыла комсомолын политик шинчымашыжым кӱш нӧлталаш да комсомол радам гыч класс тушманын косаштдэн дисциплиндымэ, шкэныштым кучэн моштыдымо-шамычым поктэн лукташ начар огыл кучэдалын. Тэвэ отчот сайлымэ эртарымаш годым комсорг Кудрьавцэвын чын чурийжым тӱжвак луктын, тудым комсомол радам гыч поктэн лукмо. Тугак кыдалаш школышто туныктышо Гамулэтский дэн Косарэвым разоблачитлымэ. Т ы л э ч посна тидэ жапыштэ Оршанкэ райкомол актив коклаштат йатыр пашам ыштэн. Угыч сайлымэ комсорг-шамыч дэн 5 кэчаш курсым эртарэн. Актив-шамычлан мэждународный положэньэ, Испан событий, Сталинский у Конституций нэргэн да тулэч моло политик вопрос дэнат йатыр лэкцийым, бэсэдым эртарэн. Актив дэн посна-посна комсомолэц-шамыч дэнэ кӱлэш пашам ыштымэ дэнак комсомолэц-шамыч производствыштат сай примэрым о н ч ы к т а т. Тэвэ комсомолэц-тракторист Мансуров трактор дэн 1144 гэктарым куралын да 1811 к и л о г р а м горьучийым аныклэн. Мансуров йолташ нарэ рэспубликыштэ ик трактористат куралын огыл. Сандэнэ Мансуров йолташ рэспубликын эн ончыл трактористшэ. Тугакак Протасов, Шашкин да моло йолташ-шамычат районлан вэлэ огыл, но уло рэспубликлан сай примэрым ончыктэн шогат.

Но ситыдымаш-шамычат шуко улыт. Эн кугу ситыдымашыжэ-рядовой комсомолэц-шамыч да комсомолышто шогыдымо молодьож коклаштэ партийнэ массэ пашам пэш начар шындымэ. Сандэнак йатыр вэрэ комсомол олмэш молодьож-шамыч дэн класс тушман да нунын пудыргышт пашам ыштат. Тэвэ Упшо пэлэ кыдалаш школышто буржуазнэ националист Конилов вуйлатымэ почэш школышто чыла вэрэат (доскаштэ, пырдыжыштэ, тэтрадьыштэ) фашизм значок шарлэн.

Чыла тидэ кӱлдымӧ факт-шамыч дэн кучэдалмэ олмэш да молодьож коклаштэ партийнэ массэ пашам кумдан шарымэ олмэш, Оршанкэ ВЛКСМ райком, тидэ факт-шамычым лачак рэгистрироватлэн гына. Сандэнэ вэт Бадьин йолташ шкэ докладыштыжэ йумылан ӱшанымэ ваштарэш кучэдалмаштэ да молодьожым комсомол йыр шупшашлан мом ыштымыжт нэргэн раш каласэн ыш кэрт.

Т и д э ч ы л а ситыдымаш-шамычын район конфэрэнций пэш раш тӱжвак луктын ончыкыжым пашам сайэмдаш да кажнэ комсомолэц класс шижмашыжым, эшэ кӱш нӧлташ, тушман класс дэнэ нунын косашт ваштарэш чын большэвикла кучэдалашлан корным ончыктэн пуа.

П. Чэпаков.

У САИЛЫМЭ ЗАКОНЫМ ЛОНЧЫЛЫШТ

„Большэвик“ колхоз пэлэнсэ тӱҥалтыш комсомол организацэ (Пижанкэ район, Киров область) комсомолышто шогыдымо ӱдыр-рвэзэ-шамычым погэн погынымашым эртарыш. Погынымаштэ СССР Вэрховно Совэтыш сайлымэ нэргэн Положэным лудын лэктыч. Тылэч вара Совэтыш сайлымэ нэргэн кутыраш кумдан шарлыш. Колхоз молодьож у сайлымэ законым уло кумыл дэнэ саламлыш.

Комсомолышто шогыдымо молодьож кокла гыч кутырышо-шамыч комсомол организацын комсомолышто шогыдымо колхоз молодьож коклаштэ политик воспитатэльнэ паша начар ыштымыжым критиковатлышт.

Умбакыжэ колхоз молодьож политучобыш кошташ, ГТО значоклан нормым сдаташ, колхоз массэ коклаштэ Совэтыш сайлымэ у законым умылтарэн шогаш тӱҥалаш, тугак газэт шарымашым кумдан шарэн колташ м у т ы м пуышт.

А. Анский.

У избиратэльнэ законым политзаньатыштэ тунэмыныт

„Йубилэй“ колхоз пэлэнсэ тӱҥалтыш комсомол организацыштэ (Морко р-н) отчот дэн сайлымэ погынымашым эртарымэ дэч вара комсомолэц-шамычын воспитатлымаш сайэмаш тӱҥалын. У комсорг С. Иванов йолташ пашашкэ кумылын пижын.

„СССР Ушэм Вэрховно Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньым“ политзаньатыштэ лончылат. Кружоким Иванов С. шкак вуйлата. У избиратэльнэ законым кэлгын лончылалтэ. Тудлан лӱмын кум заньатым эртаралтын. Заньатым кодышо лийын огыл.

М. Ник.

Кугу йэҥ туныктышо кадрым йамдылат

Роҥго роно 1937 ийыштэ тунэмдымэ дэн шагал тунэмшэ-шамычым туныкташ йамдылымэ пэл тылзаш курсым почын ылнэ. Кызыт тидэ вурс гоч кумло йэҥ тунэм лэктын. Нуным роно посна школлашкэ туныкташ колтыш.

Копанов Ф.

СОВЭТ УШЭМЫШТЭ

Совэт Ушэм Гэрой Чкалов, Байдуков дэн Бэльаков йолташ-шамычым наградитлымэ нэргэн

ССР Ушэм Цэнтральнэ Исполнитэльнэ Комитэтын пунчалжэ

Моско—Йӱдэвэл Польус—Амэрик Сойэдиньон Штатыш нигушак шичдэ пэрвой гана чонэштымашым гэройла шуктымылан ССР Ушэм Цэнтральнэ Исполнитэльнэ Комитэт пунчалэш:

1. Совэт Ушэм гэрой
В. П. Чкаловым—„АНТ-25“ экипаж командир,
Г. Ф. Байдуковым—кокымшо пилот,
А. В. Бэльаковым—штурман
Краснойэ знамӓ ордэн дэнэ наградитлаш.

2. Пэрэльотышто участвоватлышэ В. П. Чкаловлан, Г. Ф. Байдуковлан да А. В. Бэльаковлан 30 тӱжэм тэҥгэ гыч йэдиноврэмэннэ наградым пуаш.

ССР Ушэм Цэнтральнэ Исполнитэльнэ Комитэт прэдсэдатэль—М. Калинин.

ССР Ушэм Цэнтральнэ Исполнитэльнэ Комитэт сэкрэтарь—А. Горкин.

Моско, Крэмль. 1937 ий 9 август.

ПИОНЬЭР ДВОРЭЦ

Свэрдловск олаштэ йӱкный пионьэр Дворэцым оборудоватлэн пытарымэ. Дворэц 1-шэ сэнтьабрьлан шуэш. Тидэ Дворэцым да оборудованьылан 5 миллион тэҥгэ нарэ оксам кучылтмо.

Пионьэр дворэц мрамор дэнэ шӱрыман. Дворэцыштэ кугу зритэльнэ дэн концэртнэ зал, йӱкан кино, тэлэ сад, шахмат клуб, 16 науко, тэхникэ да лабораторий кабинэт влак, модаш да канаш шуко аудиторийвлак улыт. Дворэц пэлэн пэш сай паркэ, тушто сылнэ кугу пӱйа уло.

„Правда“ гыч.

Лэнинын Озаҥ унивэрситэтыш тунэмаш пурымыжлан 50 ий

Владимир Ильич Лэнинын изажым—А л э к с а н д р Ульяновым казнитлымэк,—Ульйанов йэш Симбирск гыч Озаҥыш илаш куснэн. 1887 ий 25(13) августышто Владимир Ильичым Озаҥ унивэрситэт студэнтлан налмэ.

Тэний Владимир Ильич Ульяновын Озаҥ унивэрситэтыш тунэмаш пурымыжлан 50 ий тэмэш. Озаҥыштэ Лэнинын унивэрситэтыш тунэмаш пурымо кэчыжым палэмдаш йамдылалтыт. Самырык Ульанов тунэммэ Озаҥ унивэрситэтыштэ улшо аудиторийэш Лэнин комнат—общэствэннэ наук аудиторий почылтэш. Аудиторийэш кодшо курымын 80-шо ийласэ мэбэль шындалтэш.

Тугак Лэнинын Озаҥыштэ илымыжым ончыктышо матэрйалан выставкэ почылтэш. Тыштэ студэнт Ульяновын личнэ дэлажэ да пэш шуко моло докумэнт дэн сӱрэт лийэш. Икмыньар ужашыжэ Москосо Лэнин музэй гыч кондалтэ. (ТАСС).

ШТУРМ ДЭЧ ОНЧЫЧ

(Большэвик партий VI-шо сйэзд дэлэгатын шарнымашыжэ)

Чумыр эл мучко рэвольуционно вий пэнгыдэмын. Большэвик партий шкэтшэ чыла партий ваш тарэш пашазэ классым социалист рэвольудыш куснашлан чумырэн.

Мэньшэвик, эсэр да кадэт-шамыч могырым большэвик-шамычлан шыдэшкымашым тыштэ, тошто руш столицыштэ, поснак шижаш лийэш ыльэ. Тыштэ Моско Совэт дэнэ йыгырэ, тудо Совэт площадьыштак, кызытсэ 4-шэ Совэт пӧртыштӧ, „Гэоргиэвский кавалэр сойуз“ лӱман монархист организацэ пашам вишак ыштэн. Тыштэ охотнорӓдэц-шамычым вуйлатышэ Моско духовэнствэ массовый крэстовый походым организоватлыльн. А тидэ крэстовый походшо Совэт ваштарэш, рэвольуций ваштарэш политик дэмонстраций ыльэ.

Моско Совэтыштэ большэвик-шамыч моло дэч шагал ыльыч, Моссовэтын салтак сэкцийыштыжэ нуно 10 процэнт н а р э в э л э ыльыч. Тугэ гынат, большэвик партийын влийаньыжэ кушмаш кажнэ йолтошкалтышыштэ, утларакшэ пашазэ илымэ вэрлаштэ, палэ ыльэ.

Олан пужга магазинан, рэсторанан, кафэан цэнтржэ гыч каймэк, тэ викак вэс тӱньаш вэрэштыда. Большэвикын мутшым тыштэ пэш йӧратэн колыштыныт, вэт тидэ мут тыныслык нэргэн, киндэ нэргэн, эрык нэргэн, мландэ нэргэн эн важнэ вопрослан пэш кӱлэшан вашмутым пуэн.

Большэвик - шамычын влийаньышт салтак массыштат кушкын. Восстаньылан политик армийым ышташ кӱлэш манын мэмнан туныктышо Лэнин дэн Сталинын прав улмыштым мэ шижын улна. У рэвольуцын, социалист рэвольуцын кӱлмыжым массэ шкэнжын политик опытшыжэ умлыжо, манын мэ тыршэн улына.

Большэвик-шамыч чыла вэрэат пашазэ дэн салтак погынымашым п о г э н ы т, тушто кызыт лийэдышэ событий нэргэн, соглашатэль-шамычын да Врэмэннэ правитэльствын прэдатэль политикыштым умылтарэныт. Тунамсэ Российыштэ тыгай агитацылан кажнэ кэчын пэш шуко йӧн лийын.

Кугу пролэтар рэвольуцо вэрч, социализм вэрч у крэдалмашлан массэ кӱын.

Партийын VI сйэздшэ нэлэгальнэ гайак погынэн. Тудын кушто погынымашыжым нимогай газэтыш тат очныктэн возымо огыл. Чыла буржуазнэ дэн мэньшэвик-эсэр пэчать контррэвольуцым большэвик-шамыч ваштарэш тарватэн шогэн.

Врэмэннэ правитэльствэ фронтышто смэртный казньым пуртымо нэргэн, большэвик „Правда“, „Окопная правда“, Гэльсинфорсысо „Волна“ газэт шамычым пэтырымэ нэргэн приказым луктын. „Правда“ типографийым вэлэ огыл, тугак Васильэвостров район совэтын да мэталлист сойузын пӧртыштымат шалатэн пытарымэ. Рэвольуционно движэньым пызырышэ да „порьадкым ыштышэ“ контррэвольуционно вуйым вуйлатымашкэ чэрносотэннэ гэнэрал Половцэвым вэлэ огыл, тугак эсэр Гоц дэн Авксэнтьэвымат шогалтымэ.

Выборгский могырышто большэвик шамычлан родной кварталыштэ, шкэнышт „Йошкар Вэдингыштэ“ улмыштла тучын. Выборгский район большэвик райолан шотлалтын. Лач сандэнак тышкэ Кэрэнскийын ищэпкыжэ-шамычым, большэвик-шамыч почэш эскэрэн, нунын сйэздым шалаташ шолып шпион-шамычым колтымо ылыч. Буржуазнэ мэньшэвик эсэр пэчать сйэзд дэлэгат-шамычым арэстоватлашлан „психологик обстановкым“ йамдылкалэн. Правитэльствын тыгай планжэ уло манын ойлат ыльэ: прокуратура сйэзд дэч Лэнинын кушто улмыжым каласаш трэбытла, а сйэзд тидым ок ыштэ гын, сйэздын чыла участникшым арэстоватлаш. Большэвик-шамыч Л э н и н ы н кушто улмо вэржым ончыктэн пуат, манын Кэрэнскийын прокуроржо-шамыч шонэныт гын, нуно большэвик-шамычым ш а г а л шинчат улмаш.

Лэнинын лиймыжэ нэргэн вопрос тӱналтыш гычак сйэзд дэлэгат-шамычын вниманьыжым нальэ. Сэрго Орджоникидзэ йолташын увэртарымыжым колыштмэк, сйэзд Сталинский позицийым поддэржатлыш. Тидын годымак рэвольуционно пролэтариат-шамычын вождьыштым шакшэ шпион-полицэйский травлэ ваштарэш сйэзд кугу протэстым ыштыш да Лэнин судыш ынжэ мий манын пунчалым лукто.

Сйэзд дэлэгат-шамыч Лэнинын судьбажэ нэргэн—тудо сайын шылтымэ мо, манын трэвожитлалтыныт. Сйэздыштэ тидэ нэргэн нимогай увэртымаш ыштылтын огыл. Но Сэрго Орджоникидзэ, тудын дэнэ мэ йакут ссылкыштэ йатыр ий пырльа илышна, мланэм „пылышэш“ ойлыш. Лэниным пэш сай вэрэш шылтымэ, тудын дэнэ кыл кучалтэш, тудын дэч дирэктив дэн указаньым налаш лийэш, маньэ. Сэрго Орджоникидзэ ойлыш: Лэнин чыла политик событийым да сйэзд каймым пэш сайын онча.

Лэнин Сталин йолташ коч сйэздлан да большэвик партийын чыла политик пашажлан кӱлэш кугу чыла шкэ указаньым пуэн.

VI сйэздыштэ тӱӊ докладым—„ЦК политик отчотшым“, „Политик положэньэ нэргэн“ — Сталин йолташ ыштэн. Сталин йолташын докладлаштыжэ кугу цэлэустрэмлэнность да рэвольуционно виктаралтмаш лийын. Сталин йолташын докладшэ шкэ логикшэ дэнэ руалтэн налын да ӱшандарэн.

Тунам чыла докладат, ойлымат пэш кӱчык ыльэ. Эртышэ моло сйэздсэ доклад дэнэ тангастарымаштэ эн кӱчык докладшэ—тидэ партий VI-шо сйэздэш Сталин йолташын ыштымэ докладшэ. Формыжо локоничнэ улмо дэнэ тидэ доклад-шамыч содэржаньын коштал пытарыдымэ пойанлыкым, кэлгэ шонымашым да сайын ужмашым пуртэныт.

Мучашыжлан калыкын осал тушманжэ лагэрыш мунчалтэн волышо Бухарин, Прэображэнский, Рыков VI сйэздыштак Российыштэ социалистичэский рэвольуций лийын кэртдымэ нэргэн, ик элыштэ социализмын сэнгэн кэртдымыжэ нэргэн тэзисым выставитлэныт. Сталин йолташ нунын ваштарэш творчэский марксизмым аралыш. А тидыжэ Октьабр штурмыш кайшэ партийын идэологийжэ ыльэ. Пӱтынь партийын настроэньыжым нимо дэч сайын С т а л и н йолташ каласэн пуэн:

„Укэ, контррэвольуционэр господа-шамыч, рэвольуцо колэн огыл, тудо, у сторонник-шамычым погэн, тушман-шамыч ӱмбак у вий дэнэ кэржалташлан йымэн гына.

„Мэ илэна, мэмнан чэвэр вӱрна пытыдымэ вий тул дэнэ шолэш!“

Мэ калыклан альэ сэнгэн налшашлык дворэцыштэ огыл, а ала-могай кудалтэн кодымо мастэрскойла койшо скромный пӧртыштӧ засэдатлэн улна. Сйэзд засэданьын кумышо альэ ныльмшэ кэчыштыжэ, Выборгский районышто кодаш лӱдмашан лиймэк, сйэзд эртымэ вэрч, очнин, чылалан палэ лиймэк, сйэзд вэс районыш—Нарвский капка дэк, кызытсэ Нарвский районын культур пӧртшӧ дэк торалтэ огыл улшо ала могай школ помэщэньыш куснэн.

VI сйэзд пэрвой лэгальнэ сйэзд лийын манын каласымаш йоӊылыш лийэш ыльэ: тудо, Россий тудо жапыштэ „дэмократичэский эл“ ыльэ гынат, пэлэ лэгальнэ лийын. Тидэ эрыкан „дэмократичэский элыштэ“ сар жапыштэ, царизмым сӱмыралмэк ик мыньар тылзэ гыч, пролэтариатын рэвольуционно партийжылан пэлэ лэгальнэ сйэздын погынашыжэ, а партий вождьлан—Лэнинлан Розлив лишнэ омашыштэ шылын илашыжэ вэрэштын.

Марксизм-лэнинизм учоный дэнэ вооружатлалтэ, шкэ ончылныжо шогышо кугу задача шамыч дэнэ кумыл нӧлталтшан большэвик партий кучэдалмын у жапышкыжэ пурэн. Тудо шарымэ знамэ дэнэ у крэдалмашкэ, Кугу пролэтар рэвольуцийышкэ пурэн. Сталиньын вигак вуйлатымэ партийын VI сйэздшэ пашазэ классын кучэ д а л м э историйыштыжэ эрак шарнышашлан кодэш. Тидэ сйэздшэ кугу сэӊгымашым кондышо Октьабрь штурмлан планым ыштымэ.

Ем. Йарославский.

(„Правда“ гыч).

Параньгэ районышто политик тунэммашым огыт аклэ

Коммунист партий дэн лэнин комсомол массэ коклаштэ пропагандэ пашам эн кугу пашалан шотлат. Марксизмым - лэнинизмым, большэвик партийын историйжым, кызытсэ тӱньамбал илышыштэ лийшэ событий-шамычым шэмэр массылан, молодьож-шамычлан туныктымаш кызытсэ условийыштэ посна чот кӱлэшан. Политик пашам эрэак шарэн шогымо дэнэ вэлэ кажнэ комсомолэцын, молодьожын рэвольуционно шижмашыжэ нӧлдалалтэш.

Пропагандистлан шкэ пашажым кузэ ыштыман, тыжэч пэш раш. Пропагандист пашакэ шогалтымэ йэнгын политик шинчымашыжэ пэш кӱшнӧ лийаш кӱлэш, тудлан эрэак тунэман шогыман. Тидэ кугу пашаш ӱшанэн шогалтымэ йэнг „айда йӧра“ манын вэлэ пашам ышта гын, тудо пропагандист лӱмым нумал ок кэрт.

Параньгэ район комсомол организацыштэ посна пропагандист-шамыч шкэ пашаштым сайынак шуктат. Халиуллин йолташ ты районышто эн сай пропагандистлан шотлалтэш. Тудо заньатышкэ пэш сайын йамдылалтын мийа. Идалык мучко ик заньатымат кӱрлын огыл. Ик манаш, Халиуллин молылан примэр.

Но чыла пропагандистшэ Халиуллин сэмын пашам огыт ыштэ. Район комсомол вуйлатышэ актив коклаштэ пропагандэ пашам аклыдымаш уло. ВЛКСМ райком бӱро члэн Багаутдинов шкэнжын вуйлатымэ кружокыштыжо 8 заньатым кӱрлын. Райкомол пэлэн организоватлымэ кок кружокышто пропагандистшамыч Йусупов дэн Шарафутдинов ик заньатымат эртарэн огытыл.

Райцэнтр кружоклаштэ политзаньатым мучкак кӱрлын толмо чэр вэрласэ организацылашкат шарлэн. „У саска“ колхоз пэлэнсэ тӱӊалтыш организацыштэ пропагандист Никифоров кок тылзэ жапыштэ ик заньатымат эртарэн огыл. Никифоровым райкомолыш ӱжыктэн йатыр кана шижтарымэ. Тунам „политучобым йол ӱмбак шогалтэм“ манын пэш сайын сӧрэн кайэн, но пашажым садыгак тарватэн огыл.

„Вэнэра“ колхозысо тӱӊалтыш организацын пропагандистшэ Давыдовым райкомол пэш моктыш. Давыдовын пашажым тудын шойажэ почэш аклэн. Чынжым гын, кок тылзэ эртэн, Давыдов ик заньатымат эртарэн огыл. Моло колхозласэ организацылаштат кэнэж жапыштэ политучобым йӧршӧш лушт'эныт. А райкомол, политучобышто тидэ сэзонностьым пытараш нымогай мэрымат ыштэн огыл. Пропагандист пашам шуктэн кэртдымэвлакым вашталтымаш укэ. Политик тунэммашым вийаӊдымэ нэргэн отчот дэн сайлымэ погынымаш-шамычын ойышт огыт шуктат. Райкомол пэлэн пропсэминар идалык мучкыжат ныл кана вэлэ эртаралтын.

Факт-влак Параньгэ райоысо комсомол организацыштэ политик воспитаньын пэш начар шагалмым раш ончыктат. Райкомол политучобыш тыгак ончаш тӱӊалэш гын, комсомолэцшамыч дэн молодьож воспитаньэ вэрч партий ончылно шогышо отвэтствэнностьым шуктэн ок кэрт. Большэвизмым т у н м м э нэргэн ВКП(б) ЦК-ан фэвральысэ плэнум пунчалжэ—комсомол организацын боевой программжэ. Параньгэ комсомол организацылан тидым ик шагатланат мондаш ок лий.

Афанасьэва.

У активым туныкташ пижыныт

ВЛКСМ Морко райком у комсорг дэн комитэт сэкрэтарь-шамычым паша шташ туныкташ пижын. 30 ийульышто ныл кустлаштэ нунын дэнэ совэщаным эртарэн. Совэщаньыштэ 58 йэнг лийын.

Тушто комсомолын йалысэ пашажэ нэргэн Косарэв йолташын статьажым лончылымо. Доклад почэш прэньыштэ ойлышо-шамыч комсомол пашаштэ ситыдымаш нэргэн Косарэв йолташын пэш чын ончыктымыжым пэнгыдэмдэн ойлэныт. Колхозласэ организацылаштэ ВЛКСМ райком пашайэн-шамычын пэш шуэн лиймыштым да миймышт годымат кӱлын полшыдэ савырнэн каймыштым ончыктэныт.

— Райкомол мэмнан организацыш Кузнэцова йолташым колтэн улмаш, а тудо тӱсшымат ончыктэн огыл, мӧнгӧш кайэн. Тидэ полыш огыл, а жапым арам йомдарэн коштмаш вэлэ. Пумо паша шуктымым райкомол бӱролан пэш чот тэргэн шогыман,—манэш „5-й с'езд Советов“ колхоз пэлэнсэ комсомол организацын сэкрэтарьжэ Васильйэв.

Совэщаньыштэ лийын кэртдымэ 11 комсорг-шамычым посна-посна инструктироватлымэ.

Тидэ совэщаньыштак комсомол организацын паша планжым кузэ ышташ кӱлмӧ нэргэн умландарымэ.

И. А.

Вуйлатымаш пашаш у актив-шамычым сайлымэ

Торйал район комсомол организацылаштэ отчот дэн сайлымаш паша тӱҥалмэ дэч ончыч ВЛКСМ ЦК III-шо плэнумын пунчалжым лончылымо, отчот дэн сайлымашым эртараш пэнгыдэ планым ыштымэ да ВЛКСМ райком бӱроэш пэнгыдэмдымэ.

Отчот дэн сайлымаш потынымаш эртараш ВКП(б) райком 7 коммунистым, комсомол актив гыч 12 йэҥым ойырымо. Комсомол орган сайлымашым сай вуйлаташлан кӧра, ик кэчыштэ 3 организацэ дэч шуко эртараш огыл, манын ыштымэ. Шукыжо годым ик кэчыштэ погынымашым ик организацыштэ гына эртарымэ. Комсомол организацылаштэ отчот дэн сайлымашым 27 ийульышто эртарэн пытарышна. 36 организацэ гыч комсомол погынымашкэ 409 члэн дэн кандидат-влак дэч 336 йэҥ толыныт. Ты шот гыч прэнийыштэ 167 йэҥ кутырэн.

Отчот дэн сайлымаш паша жапыштэ 9 комсомол организацийым угыч почмо, тушко чылажэ 27 самырык рвэзэ-шамычым комсомолыш пуртымо.

Комсомолэц-одиночка-шамыч дэнэ кок кана погынымашым эртарымэ, адак ВЛКСМ райком бӱро члэн-влак кажныштдэнэ посна кутырэныт.

Отчот дэн сайлымаш у активым куштэн. Погынымаштэ нигунам сайлыдымэ 29 комсомолэцым комсоргылан сайлымэ. 16 тошто комсорг-влак шкэ пашаштыштак кодыныт. У гыч сайлымэ комсорг-влаклан ончычыжо кузэрак паша ыштыман нэргэн инструктироватлымэ.

Посна организацийлаштэ ВЛКСМ ЦК-н письмажым пудыртымашат лийын. Тэвэ Тошто Торйал кыдалаш школышто комсомолэц-шамычым райкомолын прэдставитэльжэ Москвин йолташ группорг сайлымэ годым папирос коробкаш шолып йӱклыктэн. „Ушэм йал" колхоз пэлэнсэ комсомол организацийыштэ Москвинак йӱклымашкэ комсомол кандидат Хлыбовым пуртэныт, тудымак йӱк шотлышлан ойырэныт. „Чобык" колхоз пэлэнсэ комсомол организацыштэ учотышто шогыдымо комсомолэц Йэрмаковым район конфэрэнцийыш ойырэныт. Тыгак „Луэнэр" колхоз организацыштат райкомол дэн Обкомолын прэдставитэльжэ Чистьаков йолташ вуйлатымэ дэнэ йӱклымашкэ ик кандидатым вэлэ спискыш пуртэныт. Тыгэ шолып йӱклымашым виш йӱклымашкэ савырэныт.

Отчот дэн сайлымаш жапыштэ шуко ситыдымашым тӱжвак лукмо. Мутлан комсомолэц Соколов (Орша) массэ коклаштэ антисовэт агитацым колтылын. Адак калык тушман дэнэ илышэ Овчинниковам тӱжвак лукмо. Нуным лэнин комсомол радам гыч кожэн лукмо.

Умбакыжэ эрээк класс шижмашым кӱшкӧ нӧталын буржуазнэ националист, троцкист-бухаринэц-влакын кодшыштым вожгэ куклэн толман. Отчот дэн сайлымаш жапыштэ чараш лукмо ситыдымашым уцыш налын, комсомол организацылан, тугак отчот дэн сайлымаштэ сайлалтшэ у актив-влаклан эрээк практик полышым пуэн шогыман. Комсомолын тӱҥ пашажым—молодьож коклаштэ воспитатэльнэ пашам кӱшыл вэрыш шындышаш вэрч уло вийна дэнэ тыршэна.

Торйал ВЛКСМ райком сэкрэтарь—ЭРСКИЙ.

Морко комсомол организацэ у тунэммэ ийлан йамдылалтмаштэ

Морко районышто шагал огыл школ-шамыч у тунэммэ ийлан начар йамдылалт шогэныт. Комсомолэц-шамычын вуйлатымэ школ-шамычат эркын йамдылалтыныт. Кугу-Кожлайал пэлэ кыдалаш школ (дирэктор Пуртиков) йӧршӧшат йамдылалтдэ шогэн. Райкомол бӱрон 24 ийульысо заседаныжэ, посна школ дирэктор дэн вуйлатышэ-комсомолэц-шамычым пэҥгыдын шижтарыш да нуйылан полшаш вэрлашкэ райцэнтр комсомол актив гыч 9 йэҥым колтыш.

Тылэч вара ик мыньар ваштылтыш лийэ. Кугу-Кожлайал пэлэ кыдалаш школат тачысэ кэчылан тӱрысак йамдылалт шуо.

7 августышто район комсомол актив дэнэ совэщаньэ эртаралтэ. Тушто школ-шамычын у тунэммэ ийлан йамдылалтмыштым тэргымэ, „кушталго кавалэрий", рэйдым эртарымэ нэргэн ВЛКСМ ЦК-н пунчалжым лончылымо. Тидэ рэйдыш ойрымо комсомол активлан кӱлэш инструктажым ыштымэ да памьаткым пуэдымэ. Рэйд эртараш вэрлашкэ 16 йэҥ колталтэ.

„Кушталго кавалэрий" рэйд дэнэ кайшэ-шамыч посна школ-шамычын у тунэммэ ийлан йамдылалтмаштышт шуко ситыдымашым тӱжвак луктыныт. Йамбатор школ йӧршӧшат йамдылалтын огыл, школ вуйлатышэ Малинин школыш мийэнат ок тошкал. Изи-Кушна тӱҥалтыш школыштат (вуйлатышэ Йэгоров) тыгай положеньак. Шуко школлаштэ учэбник, вожшаш арвэр, нагльаднэ пособий-шамыч огыт ситэ.

У тунэммэ ийлан йамдылалтмым РОНО кӱлэшын вуйлатэн огыл. Туныктышо шамыч могай школышто пашам ыштэш тӱҥалыт, огыт шинчэ. Йанситово школым ыштэн кум ий ожжак тӱҥалмэ, но кызытат пэлэ шинча.

У тунэммэ ийлан йамдылалтмаштэ улшо чыла ситыдымашым содор корандаш полшаш чумыр район комсомол организацым мобилизоватлэна.

ВЛКСМ Морко райком сэкрэтарь **Г. Димитрийэв.**

Ончыл бригадэ

Роҥго МТС-ын 3-шо номыран ӱдрамаш тракторнэ бригадэ шкэ пашажым сайын ышта. Ик смэныштэ 4,5 гэктарым куралшаш гын, йужо трактористкэ-влак 11—12 гэктарым куралыт.

Тэнийэ 6 август мартэ чылажэ ик трактор дэнэ 800 гэктарым куралмэ да ик трактырлан 2500 килограмм горьучийым аралэныт. Паша качэствэ сайэ да отличнэ.

Трактор бригадэ вуйлатышэ Рьабинин шкэ бригадыштыжэ производствэннэ совэщаньым, тэхучобым, йӱкын газэт лудмашым эртара. Тылэч посна 10 номыр пырдыж газэтым лукмо.

Йэгоров.

ТУНЭМЫН ЛЭКТЫЧ

Тэний кугу йэҥ туныктымо пашаштэ Мари-Сола йал совэт (Шэрнур р-н) моло йал совэт-шамычлан примэрнэ лийын шогыш. Йал совэтысэ йатыр колхоз-шамыч кугу йэҥ тунэммэ школ гыч выпускным ыштыт. Тэвэ „У йал" колхоз 17 йэҥым туныктэн лукто. „Куп-Сола" колхозышто 13 йэҥ грамытнэ лийын лэктыч. Тыгакак „Максим Горький" колхозат кугу йэҥ-шамыч туныктымашым сайын эртарыш. Шукэртэ огыл 11 йэҥым туныктэн лукто. Ындэ тидэ колхозышто тунэмдымэ иктат укэ. Чыланат газэтым лудын, возэн моштат.

Иванов Эчу.

ТӰҤАЛТЫШ КОМСОМОЛ ОРГАНИЗАЦЫЛАШТЭ ОТЧОТ-САЙЛЫМАШ ПАШАН ИТОГШО

ВКП(б) ЦК Плэнумышто Сталин йолташын ыштымэ докладшэ да кошартыш мутшо, ВЛКСМ ЦК 3-шо Плэнумын пунчалжэ, комсомол организацын пашаштыжэ пэш кугу ваштылтышым ыштыш. Тидэ исторический документ дэч вара кажнэ комсомол организацэ дэн комсомол руководитэль-шамыч пашаштыш кугу ситыдымаш улмым шижыч.

ВЛКСМ ЦК 3-шо Плэнумын итогшым лончылмаш да отчот-сайлымэ погынымаш активнын эртыш. Комсомол погынымаштэ большэвик критик дэн самокритикым кумдан шарэн, комсомолэц шамыч шкэ пашаштышт улшо ситыдымашым тӱжвакэ луктын, кӱчык жапыштэ тӧрлаташ корным ончыктэн пуэныт. Отчот-сайлымэ погынымаш комсомол руководитэль дэн комсомолэц-шамычлан кугу политик школ лийын.

„Молодость" колхозышто (Йолсасал район) колхоз вуйлатышэ комсомол пашам эрээк кӱрлаш толашэн. „Рэволюция" колхозышто Родионов, комсомолэц-шамычын нимо умылдымылан шотлэн, контррэвольуционно агитацийым шаркалэн. Тугак райисполкомысо пэрвичнэ комсомол организацыштат класс тушман-шамычым тӱжвак луктын комсомол радам гыч поктэн лукмо.

Отчот-сайлымэ жапыштэ Йошкар-Оласэ комсомол организацыштэ тӱрлӧ класс тушман буржуазнэ националист, троцкист, нуным аралэн шогышо-шамычым 17 йэҥым комсомол радам гыч поктэн лукмо.

Марий АССР мучко комсомол организацылаштэ отчот-сайлымаш кампаньэ активнын эртыш. Тидын нэргэн тэвэ тыгай цифр-шамыч раш ончыктат: 800 утла пэрвичнэ комсомол организацылаштэ отчот-сайлымэ погынымаштэ 9579 комсомолэц гыч 7890 комсомолэцшэ участвоватлэн. Нинын кокла гыч 60 процэнтшэ прэнийыштэ ойлэн. 200 утла пэрвичнэ организацын пашажым йӧрдымашэш шотлэныт. Комсомол вуйлатыш активнэ, партийлан прэданнэ р в э з э ӱдыр-шамычым тайнэ голосоватлэн сайлэныт, комсомол организацым вуйлатэн кэртдымэ альэ шкэнжым кучэн моштыдымо-шамычым спискэ гычат лукмо.

Тидын дэнэ пырльа отчот-сайлымаш кампаньэ эртарымаштэ ситыдымашат йатыр ыльэ. Эн ондакак йатыр ВЛКСМ райкомжо да нунын прэдставитэльышт ВЛКСМ ЦК-ан отчот-сайлымэ кампаньым эртарымэ нэргэн инструкцийжым да 3-шо Плэнумын пунчалжым кӱлэшын умлэн огытыл. Садланак рэспублик мучко 49 пэрвичнэ организацыштэ отчот-сайлымэ погынымашым ваштылташ вэрэштэ. Йужо вэрэжэ (Шэрнур, Йошкар-Ола район, Торйал) тайнэ йӱклымӧ спискым ушыш да папирос коропкаш оптэныт. Тидын дэнэ пырльак комсомол организаторлан да район конфэрэнцыш комсомол радамыштэ шогыдымо йэҥ-шамычым сайлымашым лийэдэныт.

Вэс кугу ситыдымашыжэ тидэ отчот-сайлымаш кампаньылан политик значэньым пудэ, мэханический гына эртарэныт. Тидлан (Сотнур, Шэрнур) комсомол организацылаштэ воспитатэльнэ пашаштэ улшо ситыдымашым тӱжвакэ луктын огытыл. А вэт мэмнан рэспубликысэ комсомол организацыштэ политучобо шотышто пэш кугу ситыдымаш уло. Тачылан 2000 комсомолэц нарэ нигуштат ок тунэм. Рэспублик мучко 48 политшкол пашам ок ыштэ. Марий Турэк, Косолоп, Звэнига комсомол организацыштэ политучобым начар шындымэ. Йужо районышто ВЛКСМ ЦК-ын пунчалжэ шуко ӱмбачак райкомол пашайэҥ-шамыч политкружокым огыт вуйлатэ. Тидэ шот утларакшым Йурин, Йолосал, Марий-Турэк райкомлаштэ койэда. Политкружок вуйлатышэ йужо коммунист-шамычат шкэ пашаштлан кӱлын нунын огытыл. Сандэнак Исаков, Йэфимов, Смирнов (Йолсасал район) Мошкин—Кужэнэр район, Капустин дэн Бирьуков—Роҥго район, политучобым эрээк кӱрлыт. Нинэ коммунист-шамыч дэч ВКП(б) Райкомат пашам йодын огыл.

Йужо ВКП(б) Райком комсомол отчот-сайлымаш кампаньым вуйлатэн огытыл. Тэвэ Роҥго, Морко Райком пашайэҥ-шамыч тидэ йужо парторгышт тидэ паша дэч ӧрдыштӧ шогэныт. Роҥго ВКП(б) Райком инструктор Байновым Райкомол отчот-сайлымэ погынымаш эртараш комсомол организацыш колтэн. Тудын миймэ организацыштэ комсорглан троцкистым сайлэныт гынат, тудо нимогай мэрым ыштэн огыл.

Кызыт рэспублик мучко тӱҥалтыш организацылаштэ отчот сайлымаш кампаньым эртарэн пытарымэ.

10-шо августышто районлаштэ комсомол конфэрэнцэ-шамыч тӱҥалыт. Тидэ конфэрэнцийын тӱҥ задачыжэ: кажнэ райкомол дэн районысо комсомол организацын пашаштыжэ улшо ситыдымашым тӱжвак лукташ. Тидын дэнэ пырльа комсомол организацыштэ улшо класс тушманын кодшо косаштым йӧршэш пургэд луктынцалатыман. Комсомол руководство гыч пашам ыштэн кэртдымэ, бӱрократ, шкэныштын кучэн моштыдымо,—комсомол устав пудыртышо-шамычым поктэн луктын, нунын олмэш партийлан прэданнэ, Совэт эл аралаш эрэ йамдэ улшо да комсомол дэн молодьожым социализмын у сэҥымашлан мобилизоватлэн кэртшэ йолташ-шамычым сайлыман. Район комсомол конфэрэнцэ-шамыч дэч вара област 14-шэ конфэрэнцэ лийэш. Тидэ конфэрэнцийым у сэҥымаш дэнэ вашлийаш кажнэ район комсомол организацылан кугу чэстьэ.

Рӓбчиков.

110

Гэнэрал Миаха дэн цэнтральнэ фронтын комиссаржэ Франциско Антонио (пурлаштэ) Испан рэспубликан армийын ик частьшым ончымаштэ.

Фото Кармэнын (Сойузфото).

Йӱдвэл Испан обороно комитэтым организоватлымэ

Испан правитэльствэ Йӱдвэл Испан обороно комитэтым организоватлэн. Комитэт Сантадэр олаштэ лийэш. Обороно комитэтын властьшылан пӱтынь йӱдвэл рэспублик подчиньаталтэш. Обороно комитэт прэдсэдатэльлан йӱдвэл армий командуйущийым шогалтымэ. Комитэт члэнышгэ улыт: Сантадэр дэн Астурийыштэ цэнтральнэ правитэльствэ уполномочэн, баск эл правитэльствэ уполномочэн, Сантадэр дэн Овиэдо гыч ик прэдставитэль дэнэ. Комитэт ончылно тыгай паша шога: цэнтральнэ правитэльствын сэҥгымашкэ лэкмэ мэрым да рэшэньым илышыш пуртымаштэ правитэльствэ уполномочэн дэн войэннэ командованьэ коклаштэ кэлшымашым ыштэн шогаш.

(ТАСС).

Смирнов радиофэстивальлан тушман мурым йамдыла

Пӱтынь Ушэм радиокомитэтын пунчалжэ почэш Октьабрь рэвольуцийлан 20 ий тэммэ лӱмэш вэрлаштэ радиофэстиваль эрталтэш.

Мэмнан Марий рэспубликыштэ тидэ паша 15 август гыч 1 сэнтьабрь мартэн эрталтэш. Паша—пэш сэрйсэно. Тыштэ большэвик шижмаш кӱлэш, политик шотышто сокыр лийман огыл. Но радиокомитэтын политик шотышто бэспэчный посна пашайэҥжэ шамыч кызытат тидын нэргэн кэлгын шоналтэн огытыл. Тэвэ радиокомитэтыштэ Н. А. Смирнов пашам ышта. Фэстивальлан сай, партийнэ содэржаньан муро-шамычым йамдылышаш олмэш Н. А. Смирнов тушманлан йӧршӧ шакшэ муро-шамычым йамдылаш пижын. Тэвэ калыкын тушманжэ буржуазнэ националист Чавайнын „Кэҥэж кэчэ“ лӱман мурыжым йамдылаш пижын. Тидэ муро шэмэр калыклан осал дэч молым ок пу. Тидат вэлэ огыл Иванайэв тушманым микрофон ончык луктын шогалташ йамдэ. „Полянур“ колхозысо хор кружокын ожнысо вуйлатышыжэ тушман Стэпановым рэдиофэстиваль эртарымэ программэ дэн планышкы жэ пэрвойак возэн шындэн. Тыгакак „Олык вэлын кэлыштарэн“, „Кӱдырчӧ шокта“ да тулэч моло муро шамычын тэкстыштым йамдылымэ. Нинэ муро-шамычын тэкстыштымат Чавайн дэн литэратур хулиган Иыван Кырлья возэныт. Нинэ мурымат Смирнов „пэш сай улыт“, маньын программыш пуртэн.

Вэрла гыч у муро шамыч пурат. Тэвэ Морко район гыч социалист строитэльствэ нэргэн у муро шамычым начарлан шотлымо.

Вашкэ радиофэстиваль тӱҥалшаш. Тидэ кэчым калык вуча. А радио комитэтыштэ альэ сай муро-шамычым шагал йамдылэныт. Тушман кашакын шакшэ мурыштлан микрофон ончылно вэр лийман огыл. Мланна социалист строитэльствэ нэргэн, у сэҥгымашым калыкын кумылжым тарватышэ чаплэ муро шамыч кӱлыт. Рэспублик радиокомитэтлан тидэ пашаштэ тӱҥгычак ваштaлтышым ыштыман.

Майский Йыван.

Драмкружок ончыл вэрым нальэ

„Чобык“ колхоз пэлэнсэ драмкружок (Торйал район) шкэ пашажым сай ышта. Шукэртэ огыл эртышэ район олимпиадэн Йэфрушын „Тайра“ пийэсыжым сай модын ончыктышт. Туштак шумовой оркэстр дэнэ выступатлэн, районышто ончыл вэрым нальэ. Садлан драмкружокым 180 тэҥгэ дэнэ, драмкружок вуйлатышэ Очийэв йолташым каныммэ пӧртыш кайашлан путьовко дэнэ пӧлэклышт.

Май Ваньу.

Парчам погат

Кугу Вылльэнэр пэлэ кыдалаш школышто тунэммэ пионьэр-шамыч (Киров область) „Марий активист“ колхозын пасуштыжо тӱрэд каймэ почэш шурно парчам погат. Шурно парча погымашым пионьэрка Йэштубайэва организоватлэн.

А. Анский.

Силосым оптышт

„Йэруш“ колхоз (Киров область, Пижанкэ район) 20 тонн силосым оптэн шындыш. Силос оптымаштэ Шараков Иван пашам талын ыштыш.

А. Анский.

Иоча йаслым почыч

„Победа“ колхозышто (Морко р-н) 15 йочалан йаслым организоватлымэ.

Тыгакак „Крылово“ колхозышто 45 йочалан йаслым почмо. Йаслэ почмылан колхозница шамыч пэш чот куанэныт.

Волков Сидыр.

Футбол

6-шо августышто Марбумстрой стадионэш Лопатин футбол командэ дэн Марбумстройын пэрвой командыжэ футбол дэнэ модыч. Марбумстрой командэ 8:1 шот дэнэ сэҥгыш.

Тидэ стадионэшак Марбумстройын „Заря“ командыжэ дэн Звэнигысэ „Красный Волгарь“ командэ ӱчашышт. Модмаштэ „Красный Волгарь“ командэ 8:0 шот дэнэ сэҥгыш.

Е. И.

Физкультур спартакиадылан сайын йамдылалтман

Физкультур дэн спорт паша рэспублик комитэтын пунчалжэ почэш 15 августышто Йошкар-Олаш рэспублик кӧргысӧ колхоз спартакиадэ эртаралтшаш. Паша пэш кугу. Тидлан кажнэ район физкультур организацэ-шамычлан ончылгочак йамдылалтын шогыман. Колхозласэ чыла физкультур кружок-шамычлан рэспублик физкультур спартакиадыш толшаш вэрч кучэдалашышт кӱлэш.

Кузэ вара районлаштэ тидэ кугу пашалан йамдылалтмаш кайа? Вийгак каласаш, паша начар кайа! Посна районлаштэ гын, йамдылалтмаш пашам кызытат тӱҥалын огытыл. Колхозлаштэ сай рэзультатым ончыктышо физкультурник-шамычым кӱлэш сэмын палымэ огыл. Ты шотышто район кӧргысӧ колхозный физкультур спартакиадэ кугун полшэн кэртэш ыльэ. Садлан спартакиадым кажнэ район кӱлэш сэмын, организованнэ эртарышаш улыт ыльэ. Но шуко районлаштэ тидэ шукталтын огыл. Тэвэ Ронго районышто гын, колхозный физкультур спартакиадыштэ улыжат 25 йэҥ гына участвоватлэн. А физкультур кружок члэным шотлэн налмэ, тыштэ шагал гын 100 йэҥ участвоватлэн кэртэш ыльэ. Тыштэ спартакиадым чылт йамдылалтдэ эртарымэ. Тидэ районышто физкультур паша дэнэ уполномочэн К. Иванов йолташ комсомолэц дэн комсомолышто шогыдымо рвээ-влакым ушэн моштэн огыл. Спартакиадым шып эртарымэ гай эртарэн, дажэ райисполкомланат каласэн огыл. А спартакиадэ эртарымаштэ райисполком эн тӱҥ вэрым налын шогыман ыльэ. Кызыт рэспублик спартакиадышкӧм кондаш—Иванов ок палэ.

Ронго дэчын У-Торйал районат кугунак торлэн огэш шого. Тидэ районыштат физкультур уполномочэн Смирнов йолташ рэспублик спартакиадыш кӧ толшашым ойырэн йамдылэн огыл. Кужэҥэр районышто чылажэ 12 колхозлаштэ физкультур кружок уло. Тидэ шот гыч 8 кружокшо гына район спартакиадыштэ участвоватлэн. Тыштат рэспублик спартакиадылан йамдылалтмаш чытыдымэ начар кайа Моло район-шамычат нинэ ончыктымо район сэмынак спартакиадылан йамдылалташ вийан пижын огытыл.

Адак шуко районлаштэ осал койыш шарлэн. Тидэ—эртак ик сэкций дэнэ гына пашам ыштымаш. Оршанкэ, Ронго, Курык-Марий районлаштэ куштылго атлэтик дэнэ нымонарат огыт заниматлэ. Нинэ районлаштэ физкультур пашайэҥ-шамыч футбол дэнэ модмашкэ гына луппалтыныт. Ындэ ӱдыр-шамыч коклаштэ физкультур пашам ыштымаш нэргэн. Мэмнан рэспублик кӧргыштӧ физкультур пашам ӱдыр-шамыч коклаштэ пэш начарын шындымэ. Ронго дэн Оршанкэ районышто гын, эсогыл куштылго атлэтик дэнат огыт заниматлэ.

Колхоз спартакиадым эртарымаштэ райзо-шамыч могырым активнэ полшыман ыльэ. Райзо-шамыч рэспублик спартакиадылан йамдылалтмаштат эн активнэ полшышаш улыт.

Жапым шуйыдэ колхозласэ кажнэ физкультур кружокышто рэспублик спартакиадын программжым умландараш кӱлэш. Тыгак тылзэ 9—10 августышто кэчылаштэ эртышэ физкультур уполномочэн дэн инструктор-шамычын рэспублик совэщаньэ ончыктыш.

И. М.

Отв. рэдактор
В. В. ЛАЗАРЭВ.

Упол. Марлита А-226 Тираж 2645 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М.К.